

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๔/ ๒๗๐๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
๒. องค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖
๓. กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วน ที่ นร ๐๙๐๗/๒๘๒ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๘
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๐๐๓/๑๘๒๐ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๘
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๐๘๐๒/๗๗๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘
๗. รายงานการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชาติ ชมกลิ่น) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ จะร่วมกันพิจารณาแนวทางการจัดการปรอทที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของประเทศภาคีสมาชิก ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค และความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งจะเกิดผลดีกับประเทศไทยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับปรอท และสารประกอบปรอทให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท รวมถึงจะรับทราบผลการดำเนินงานของภาคีสมาชิกอื่น ๆ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และทั่วโลก โดยมีความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ระบุว่าจะต้องนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัย มาตรา ๔ (๓) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่ง ...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ มีกำหนดการจัดประชุมระหว่างวันที่ ๓ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๓.๑.๑ ประเทศไทยได้ให้ภาคยานุวัติ (Accession) ในอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (Minamata Convention on Mercury) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ส่งผลให้อนุสัญญามีผลบังคับใช้กับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นมา อนุสัญญามินามาตะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่บรรยากาศ และการปล่อยสู่ดินและน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ ปัจจุบันมีภาคีสมาชิก ๑๕๓ ประเทศทั่วโลก และจัดการประชุมรัฐภาคีมาแล้วทั้งสิ้น ๕ สมัย (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘)

๓.๑.๒ สำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะ เชิญประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ สมัยที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๓ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยจะมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Contact groups) ตามความจำเป็น

๓.๒ การดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานระดับชาติของอนุสัญญามินามาตะ และฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะ ได้เตรียมการเพื่อเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ สมัยที่ ๖ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๒.๑ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะ เสนอผู้แทนหน่วยงานเพื่อเป็นองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ สมัยที่ ๖ และเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามลำดับ ทั้งนี้ องค์ประกอบคณะผู้แทนไทยดังกล่าวได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว

๓.๒.๒ เสนอคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เพื่อรับทราบสาระสำคัญและองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ สมัยที่ ๖ และเพื่อพิจารณากรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีดังกล่าว

๓.๓ องค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ สมัยที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๓ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย และผู้แทนกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการต่างประเทศ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๔ กรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๖ ประกอบด้วย

๓.๔.๑ สนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการและจุดมุ่งหมายของอนุสัญญามินามาตะฯ ในการปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่บรรยากาศ และการปล่อยสู่ดินหรือน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์

๓.๔.๒ คำนึงถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ และความต้องการจำเพาะของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มขีดความสามารถในระดับประเทศด้านการจัดการสารเคมีอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคและทางการเงิน การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคีต่าง ๆ

๓.๔.๓ คำนึงถึงขีดความสามารถและสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ในการดำเนินตามอนุสัญญามินามาตะฯ และสะท้อนหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน

๓.๔.๔ สนับสนุนความร่วมมือและการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานตามพันธกรณี ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยเป็นภาคี ข้อตกลงที่สอดคล้องกับศักยภาพ และขีดความสามารถของประเทศจากการใช้ปรอทและสารประกอบปรอท

๓.๔.๕ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐ แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

ทั้งนี้ หากมีข้อเจรจาใดที่นอกเหนือจากกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยนี้ และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (legally binding) ต่อประเทศไทย ให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเป็นผู้พิจารณา โดยนำมติข้อตัดสินใจและสิ่งที่ประเทศไทยจะดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีในภายหลังการประชุมรัฐภาคีต่อไป

๓.๕ ท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๖ ในประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอการขอแก้ไขภาคผนวก เอ ส่วนที่ ๑ รายการอะมัลกัมทางทันตกรรม โดยสนับสนุนให้คงมาตรการลดการใช้ (Phase down) อะมัลกัมทางทันตกรรม (๒) รับทราบปัญหาและอุปสรรคจากการแก้ไขภาคผนวก เอ ส่วนที่ ๑ รายการเครื่องสำอาง รวมทั้งสบู่และครีมผิวขาว ยกเว้นเครื่องสำอางทาอบดวงตาซึ่งมีปรอทเป็นสารกันบูดที่ยังไม่มีสารกันบูดทดแทนที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย (๓) รับทราบรายงานเกี่ยวกับความเป็นไปได้ทางเทคนิค และเศรษฐกิจของตัวเร่งปฏิกิริยาที่ปราศจากปรอทที่ใช้ในการผลิตโมโนเมอร์ไวนิลคลอไรด์และสนับสนุนให้ที่ประชุมรัฐภาคีรับรองว่าปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ไม่มีการใช้ปรอทและมีความเป็นไปได้ทางวิชาการและเศรษฐกิจสำหรับการผลิตสารไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (๔) สนับสนุนการร้องขอขยายวันเพิ่มเติม (Extension of Exemption Period) ของประเทศภาคี ตามข้อบทที่ ๖ และ (๕) รับทราบมาตรการ/ข้อกำหนดที่เหมาะสมสำหรับการจัดการของเสียปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในการปรับปรุงร่างแนวทางการจัดการของเสียที่ประกอบด้วย มี หรือปนเปื้อนด้วยปรอท หรือสารประกอบปรอทอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบการดำเนินงานของอนุสัญญาบาเซล

ทั้งนี้ กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอททุกสมัย ช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยสามารถปรับกลไกและแนวทางการจัดการปรอทและสารประกอบปรอทให้เป็นไปตามหลักสากล โดยอาศัยแบบอย่างอันดีจากประเทศภาคีสมาชิก รวมถึงความร่วมมือระดับภูมิภาคและองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท และความคืบหน้าของมติข้อตัดสินใจจากการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ทุกสมัย นับแต่อนุสัญญามีผลใช้บังคับกับประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เสนอตามขั้นตอนแล้ว

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้ว เห็นว่า กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ ที่มีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น การไม่เห็นด้วยข้อเสนอขอแก้ไขภาคผนวก เอ ส่วนที่ ๑ รายการอะมัลกัมทางทันตกรรมและการสนับสนุนการร้องขอข้อยกเว้นเพิ่มเติม (Extension of Exemption Period) ของประเทศภาคีสมาชิกข้อบที่ ๖ โดยยังไม่มี การทำความเข้าใจเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างรัฐภาคีอนุสัญญาฯ กรณีจึงไม่มีประเด็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อนึ่ง หากในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ จะมีการรับรอง ข้อเสนอการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ตามท่าทีของประเทศไทยที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว กรณีจะเป็นการทำความเข้าใจเพิ่มเติมอนุสัญญาฯ และเข้าลักษณะเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหากการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญานั้นต้องมีการออกพระราชบัญญัติ หรือหนังสือสัญญานั้นมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุน ของประเทศอย่างกว้างขวางตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก็จะต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมองค์การระหว่างประเทศ พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยคำนึงถึงบริบทและความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนา และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้อง ผ่านความช่วยเหลือทางเทคนิค การเงิน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยสะท้อนหลักการความร่วมมือรอบคอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน เพื่อให้การดำเนินงานตามพันธกรณีตามอนุสัญญามินามาตะฯ มีความยั่งยืนและครอบคลุมทุกด้านมีความเหมาะสม ในการนี้ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่า กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย และสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงเป็นไปตามพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว กรมองค์การระหว่างประเทศไม่มีข้อขัดข้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๓ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๖.๓.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำของกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทย สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ หากกรมควบคุมมลพิษในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) เห็นควรปรับถ้อยคำในส่วนท้ายของข้อ ๓ ของกรอบการเจรจาและท่าทีฯ เป็น “ทั้งนี้ หากมีข้อเจรจาใดที่นอกเหนือจากกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยนี้ และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (legally binding) ต่อประเทศไทย ให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเป็นผู้พิจารณาโดยคำนึงข้อตัดสินใจ และสิ่งที่ประเทศไทยจะดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีในภายหลังการประชุมรัฐภาคีต่อไป” โดยกรมควบคุมมลพิษได้ปรับแก้ไขตามข้อสังเกตเรียบร้อยแล้ว

๖.๓.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑) กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยฯ.

กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยฯ เป็นเอกสารภายในของไทย ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางและขอบเขตการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของไทย ภายใต้ต้นสัญญา ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศและกรอบการเจรจา โดยกำหนดให้ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐเสนอกรอบการเจรจา ท่าทีของไทยในการเจรจา หรือการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยฯ จึงต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ก่อนการเจรจา

๒) การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ

(๑) การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ได้แก่ ภาคผนวก เอ ส่วนที่ ๑ รายการอะมลัมที่ใช้ทางทันตกรรม ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท ถือเป็นการแก้ไขสนธิสัญญา ทั้งนี้ หากที่ประชุมรัฐภาคีฯ รับรองการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีฯ (decision) ก็จะเป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และจะเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการร่วมรับรองและการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

(๒) หากกรมควบคุมมลพิษในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๒ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศ อย่างกว้างขวางตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๓ การแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ก็จะไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนการดำเนินการ

๖.๓.๓ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแสดงเจตนาเข้าผูกพันตามการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญา

โดยที่ประเทศไทยได้จัดทำคำประกาศเมื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ตามข้อ ๓๐ วรรค ๕ ให้การแก้ไขภาคผนวกมีผลต่อเมื่อไทยแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันด้วยการยื่นสัตยาบันสาร สารการยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร ดังนั้น หากกรมควบคุมมลพิษในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่าการแก้ไขภาคผนวกอนุสัญญาฯ มีเนื้อหาที่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ก็จะต้องเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบร่วมรับรองการแก้ไขภาคผนวกดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาในคราวเดียวกัน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว กรมควบคุมมลพิษสามารถร่วมรับรองการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ได้ หลังจากนั้น จึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเข้าผูกพันตามการแก้ไขอนุสัญญาดังกล่าว และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะสามารถดำเนินการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันได้

หากกรมควบคุมมลพิษเห็นว่า การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา กรมควบคุมมลพิษสามารถเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติการรับรองการแก้ไขผนวกดังกล่าวและการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันในคราวเดียวกัน

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖.๔ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘ ได้มีมติ ดังนี้

๖.๔.๑ รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๓ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

๖.๔.๒ เห็นชอบกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๖

๖.๔.๓ มอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ นำกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๖ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๗. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศและกรอบเจรจา ข้อ ๒. การเสนอกรอบเจรจา ท่าทีของประเทศไทยในการเจรจา หรือการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศ และจะต้องมีคณะผู้แทนเพื่อเข้าร่วมการประชุมด้วย หากเป็นเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและมีผลผูกพันในระยะยาว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเสนอกรอบในการเจรจา ท่าทีของไทยในการเจรจา หรือการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ พร้อมทั้งเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบมาในคราวเดียวกันด้วย

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ ว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนไทย สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ ว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖

๘.๒ เห็นชอบต่อการรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทย สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๖ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกรอบการเจรจา ที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชุมกลีน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๐๗๖, ๐๘ ๘๑๒๕ ๕๔๗๑ (นายนภดล)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thmc.focalpoint@gmail.com